

3. Захарова Т.В. «Зеленая» экономика как новый курс развития: глобальные и региональные аспекты // Вестник Томского государственного университета. – 2011. – № 4(16). – С. 28-38.

4. Зоимова Э.М., Гомбоев Б.О. «Зеленая» экономика – повестка для конференции ООН по устойчивому развитию // Вестник Бурятского государственного университета. – 2012. – № 1. – С. 96-109.

5. Паньков В.С. Глобализация экономики: quails es et quo vadis // Мировая экономика и международные отношения. – 2011. – № 1. – С. 16-24.

6. Порфирьев Б. Рабочие материалы Карнеги. «Зеленая» экономика: реалии, перспективы и пределы роста. Апрель, 2013. – Режим доступа: <http://www.carnegie.ru>

7. Потапенко В.Г. Від практики реалізації природоохоронних заходів до екологічної політики в Україні: шляхи і проблеми: аналітична доповідь / В.Г Потапенко, А.Б Качинський, С.В. Хлобистов. – К. : НІСД, 2011. – 31 с.

8. Цель и темы Конференции Организации Объединенных Наций по устойчивому развитию. Доклад Генерального секретаря от 22.10.2010. – Режим доступа: <http://www.un.org>

### **Стельмах О.П.**

*магістр з економічної теорії та державного управління,*

*Головний спеціаліст відділу обліку та звітності*

*Вугледарської міської ради*

## **ЕКОНОМІЧНИЙ ВПЛИВ РЕГІОНАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЧЕРЕЗ ГРОМАДЯНСЬКУ ВІЙНУ СИРІЇ З ЙОРДАНІЄЮ**

Регіон Близького Сходу і Північної Африки (БСПА) має довгу історію громадянських війн зі значними політичними, соціальними та економічними наслідками. Сирійська громадянська війна, яка почалася 2011 року, вплинула на сусідні країни у багатьох відношеннях. Деяка увага була приділена людській катастрофі, до якої призвела війна, особливо щодо біженців, але мало уваги було приділено її економічному впливу на сусідні країни.

Королівство Йорданія, як південний сусід Сирії, піддалося серйозним випробуванням: країна отримала значну кількість сирійських біженців, її основний торговий шлях був у значній мірі ліквідований, і вона взяла участь у багатьох військових діях, щоб захистити себе від прямих сирійських військових загроз.

Мета дослідження – зрозуміти вплив війни в сусідній країні на йорданську економіку.

Регіон Африки (MENA) був свідком політичної турбулентності і війн як під час, так і після епохи європейської колонізації. З моменту деколонізації, регіон пережив хвилі громадянських воєн: Ліван (1975-1990), Йорданія (1970), Західна Сахара (1975-1991), Лівія (2011, 2014 року – теперішній час), Ємен (2015 – теперішній час) і, що найжорстокіше, Сирія (з 2011 року по теперішній час).

Триваюча нестабільність в Ємені, Сирії і Лівії, а також поширення ІГІЛ по всьому Іраку призвело до політичної і економічної крихкості в інших країнах.

Мердок і Сендлер стверджують, що громадянська війна в неспокійній державі викликає політичні хвилювання і заворушення в області безпеки і перешкоджають економічному зростанню в інших країнах, крім того, прийом біженців накладає негативні зовнішні ефекти через економічні і соціальні витрати і додаткове навантаження на державний сектор [1, с. 138-151].

Після більш, ніж семирічної регіональної нестабільності в MENA і постійної громадянської війни в Сирії, вкрай необхідно вивчити вплив сирійської громадянської війни на Йорданію як суміжну державу. Насправді, сирійська громадянська війна висвітлила великі проблеми, так як Йорданія була змушена прийняти 1 200 000 сирійських біженців, що стало випробуванням для соціальних служб та інфраструктури.

У центрі уваги даного дослідження – вплив громадянської війни на економіку сусідніх держав, тому що згідно з дослідженнями, економічний вплив потоку біженців на такі економічні змінні, як рівень безробіття, ціни на нерухомість і вартість комунальних послуг дуже значний.

Політична, соціальна та економічна крихкість держави, що знаходиться в стані конфлікту, має побічні ефекти і послаблює кордони з країнами-сусідами до такої міри, що їм необхідні регіональні плани забезпечення стійкості, щоб полегшити наслідки таких соціально-політичних і економічних потрясінь країни [3, с. 149-164; 4, с. 62-67].

Саб провів тематичне дослідження на основі економічного впливу окремих конфліктів на Близькому Сході і економіки сусідніх держав в Йорданії, Сирії та Лівані. Дослідження показало, що конфлікт збільшує інфляцію і дефіцит бюджету, зменшує фінансові резерви і уповільнює економічне зростання. Зокрема, чистий дохід держави варіюється в

залежності від початкових економічних умов, кількості прийнятих біженців, міжнародної допомоги, економічної інтеграції [5, с. 100].

Адес і Чуа дослідили ефект регіональної нестабільності в економіці сусідніх держав шляхом оцінки торгових потоків і суми витрат на національну оборону. Вони проілюстрували як криза 1990-1991 років торкнулася сусідніх країн, які не були сторонами конфлікту. Наприклад, Йорданія втратила експортні ринки в Саудівській Аравії, Іраку, Кувейті і зазнала дефіцит бюджету, спад в туризмі, а отже і зниження валового внутрішнього продукту (ВВП) [6, с. 279-304].

В цілому, дослідження говорять про те, що ефекти від громадянських воєн збільшують ризик соціальних конфліктів в сусідніх країнах і вимагають міжнародного втручання, щоб запобігти більшій регіональній катастрофі.

На йорданську міждержавну торгівлю негативно вплинула сирійська криза і зовнішня торгівля з Європою і Туреччиною була припинена через закриття основних торгових шляхів, що збільшило транспортні витрати і стали необхідні альтернативні торговельні шляхи [2, с. 277-288]. Стійке зниження зростання ВВП і мінливий рівень інфляції підтвердив вплив сирійської громадянської війни на економічну нестабільність в Йорданії. Сирійський конфлікт фактично зруйнував торговий баланс Йорданії, оскільки імпорт і експорт королівства був порушений через закриття кордонів Джабера і Нассіба.

Дослідження показало, що вплив громадянського конфлікту на сусідні держави значний і вимагає виділення іноземної допомоги, щоб протистояти наслідкам, а стійкий регіональний план повинен бути спрямований на загальне відновлення економіки.

### **Список використаних джерел:**

1. Мердок Джеймс, Сендлер Тодд. Громадянські війни і економічне зростання: просторова дисперсія // Американський журнал. Політологія. – 2004. – Вип. 48, № 1. – С. 138-151.
2. Альшубакі Уейд і Харріс Майкл. Вплив сирійських біженців на Йорданію: рамки для аналізу // Журнал міжнародних досліджень. – 2018. – Вип. № 10(1). – С. 277-288.
3. Де Гроот, Олаф Дж. Побічні ефекти конфлікту на економічне зростання в сусідніх країнах в Африці // Економіка оборони і миру. – 2010. – Вип. № 21(2). – С. 149-164.
4. ДіРензо Кассандра, Дас Джайоті. Побічні ефекти крихкості країни в Африці // Дослідження країн, що розвиваються. – 2017. – Вип. № 7(1). – С. 62-67.

5. Саб Ранд. Економічний вплив окремих конфліктів на Близький Схід: що ми можемо витягти з минулого? – 2014. – Вип. № 14. – С. 100.

6. Адес Альберто, Чуа Х.В. Регіональна нестабільність та економічний ріст. – 1997. – Вип. № 2(3). – С. 279-304.

**Тютюнник К.В.**

*студент,*

*Науковий керівник: Непрядкіна Н.В.*

*кандидат економічних наук, доцент,*

*Харківський національний університет*

*імені В.Н. Каразіна*

## **ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

Не дивлячись на ряд прийнятих останнім часом вищими органами державної влади і управління нормативних документів, розвиток малого бізнесу в Україні здійснюється в несприятливому макро- і мікросередовищі, існує безліч проблем, які необхідно вирішувати на різних рівнях управління, залежно від стану розвитку підприємництва в сучасних умовах. Він не може в повній мірі виконувати функції, які покладає на нього суспільство.

Розвиток малого підприємництва відбувається нерівномірно і хаотично, а несприятливе макро- і мікроекономічне середовище породжує численні перешкоди, на які наштовхуються малі підприємства в процесі їх функціонування [3]. В Україні мале підприємство поки ще не відіграє суттєвої ролі в забезпеченні економічного зростання, його внесок у валовий внутрішній продукт складає лише 16% [1].

До основних проблем розвитку малого підприємництва слід віднести [1; 2; 4-7]:

1. Загальний стан економіки України. На тенденції розвитку малого підприємництва безпосередньо впливає негативна динаміка основних макроекономічних показників. Підприємство функціонує як один з елементів реальної економічної системи, тому реагує на всі зміни (позитивні і негативні), які відбуваються в економіці країни.

2. Монополізація бізнесу. Для нормального розвитку малого і середнього бізнесу необхідно зменшити масштаби монополізації великого бізнесу. Адже зараз в Україні великі підприємства просто